RABHADH

Ní mór duit an Páipéar Ceisteanna seo a chur ar ais le do leabha(i)r freagraí ag deireadh an Scrúdaithe, nó caillfear marcanna.

Scríobh d'Uimhir Scrúdaithe anseo ⇒

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA h-ARDTEISTIMÉIREACHTA, 2003

DÉ CÉADAOIN, 18 MEITHEAMH 2003, MAIDIN 9.30 – 12.00

EACNAMAÍOCHT TALMHAÍOCHTA - GNÁTHLEIBHÉAL

(320 Marc)

Freagair **cúig cheist déag** as Roinn I agus **ceithre** cheist as Roinn II. Níor cheart duit níos mó ná uair an chloig a chaitheamh le Roinn I.

ROINN I (120 marc)

Freagair **cúig cheist déag**.
Scríobh na freagraí sna spásanna cuí.
Tá na ceisteanna ar fad ar aon mharc.

ROINN II (200 marc)

Ceithre cheist le freagairt id leabha(i)r freagraí.
Tá na ceisteanna ar fad ar aon mharc (50 marc).

NÁ DÉAN DEARMAD AN PÁIPÉAR CEISTEANNA SEO A THABHAIRT AR AIS LEIS AN/NA LEABHA(I)R FREAGRAÍ A ÚSÁIDEADH CHUN NA CEISTEANNA I ROINN II A FHREAGAIRT

ROINN I (120 marc)

Freagair **cúig cheist déag.**
Scríobh na freagraí sna spásanna cuí.
Tá na ceisteanna ar fad ar aon mharc.

1. Luaigh an íocaíocht atá ar **dhá cheann** ar bith de na tosca táirgeachta seo a leanas a úsáid:

(i) Talamh: ______________________________

(ii) Saothar: ______________________________

(iii) Caipiteal: ______________________________

2. Tá an caiteachas ar ragobair bhia mar % d'ioncam na dteaghlach in Éirinn:
Cuir (✓) sa bhosca cuí

(i) ag ardú ☐

(ii) seasmhach ☐

(iii) ag titim ☐

3. Ar Chlár Comhardaithe, is é an Glanfhiúchas ná an difríocht idir

____________________________________ agus ____.

4. Is féidir praghas cothromaíochta a shainmhíniú mar: ____

____

5. Cad is feirm theaghlaigh ann?

____

____

6. Luaigh **DHÁ** chritéir a d'fhéadfadh a bheith mar threoir ag feirmeoirí agus iad ag déanamh cinntí táirgeachta.

(i) ____

(ii) ____

7. Is é an tomhas cuí ar mhéid ghnó ar nós feirme ná ____

8. Déanann an fheidhm tháirgeachta cur síos ar an ngaolmhaireacht idir ____________ agus ____________.

9. Mínigh an téarma *conacra*:

____

10. Luaigh tréith **AMHÁIN** de mhargadh iomaíoch foirfe.

____

11. Luaigh sócmhainn sheasta **AMHÁIN** ar Chlár Comhardaithe feirme.

____

12. Is iad praghas na táirgeachta agus ______________ na táirgeachta a dheimhníonn ioncam feirmeoirí.

13. Luaigh sampla **AMHÁIN** d'*íocaíochtaí aistritheacha* i gcuntais theaghlach:

____

14. Ainmnigh **DHÁ** phríomheagraíocht feirmeoireachta na hÉireann:

(i) ______________ **(ii)** ______________

15. Mínigh *rótharraingt bhainc*?

____

16. Luaigh an **DÁ** phríomh-mhodh chun talamh a fháil in Éirinn:

(i) ______________ **(ii)** ______________

17. Déanann na ballstáit maoiniú ar bhuiséad an Aontais Eorpaigh ar roinnt bhealaí: Ainmnigh bealach **AMHÁIN** díobh:

____

18. Luaigh an phríomhfhoinse eolais in Éirinn ar dháileadh ioncam feirme laistigh den fheirmeoireacht?

____

19. Luaigh **DHÁ** cheann ar bith de na híocaíochtaí díreacha, nó "seiceanna sa phost", a fhaigheann feirmeoirí anois:

(i) ______________ **(ii)** ______________

20. Is é atá i gclár chúnamh iltaobhach na hÉireann ná:

____

Ná déan dearmad an páipéar ceisteanna seo a thabhairt ar ais leis an/na leabha(i)r freagraí a úsáideadh chun na ceisteanna i Roinn II a fhreagairt.

ROINN II (200 marc)

Ceithre cheist le freagairt i do leabha(i)r freagraí.
Tá na ceisteanna ar fad ar aon mharc (50 marc).

1. **(a)** Luaigh agus mínigh **DHÁ** bhuntáiste agus **DHÁ** mhíbhuntáiste a bhaineann le feirmeoireacht pháirtaimseartha.

(b) **(i)** Is é an t-athrú is suntasaí ar an meascadh acmhainní i gcúrsaí feirmeoireachta ná caipiteal a chur in ionad saothair. Cad iad na staitisticí a bheadh uait chun an t-ionadú seo a chainníochtú?

(ii) Tabhair cuntas ar **DHÁ** staidéir a chuireann a leithéid sin eolais ar fáil agus imlínigh na difríochtaí atá idir thorthaí an dá staidéar.

[50 marc]

2. Léiríonn an léaráid thíos méadú ar phraghas talún idir 1990 agus 2000. Déan cóip den léaráid i do leabhar freagraí.

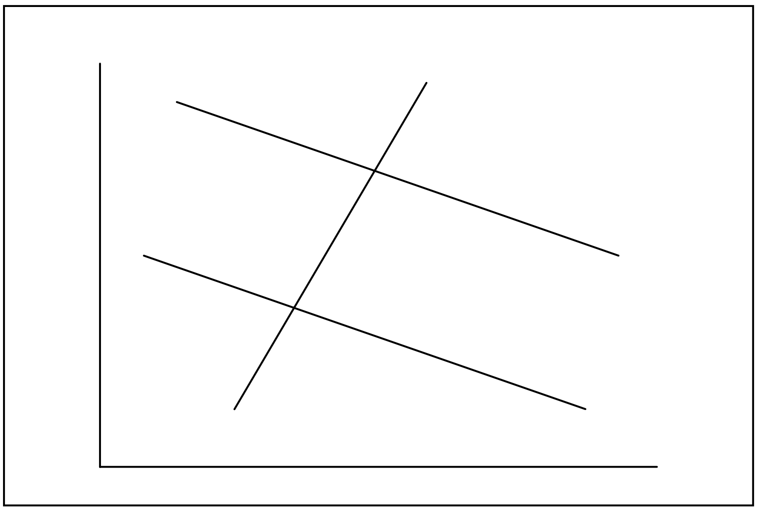

(a) Cuir lipéad ar na haiseanna, ar an éileamh ar thalamh i 1990 agus 2000, agus ar an soláthar talún, a thuigtear a bheith mar an gcéanna an dá bhliain.

(b) Taispeáin ar an léaráid praghas cothromaíochta na talún **i ngach ceann** den dá bhliain.

(c) Mínigh **DHÁ** chúis leis an athrú ar an éileamh ar thalamh idir 1990 agus 2000.

[50 marc]

3. Baintear úsáid as trí chineál buiséid i bpleanáil feirme: Páirt-bhuiséad, Buiséad Iomlán agus Buiséad Caipitil.

(a) Mínigh **gach ceann** de na trí chineál, agus luaigh go soiléir na himthosca ina n-úsáidtear gach buiséad díobh.

(b) Luaigh **DHÁ** shampla de rudaí neamh-airgid sa bhfeirmeoireacht.

[50 marc]

4. Léiríonn an léaráid thíos an ghaolmhaireacht idir ioncam agus costais ar fheirm de réir mar a mhéadaíonn an leibhéal táirgeachta.

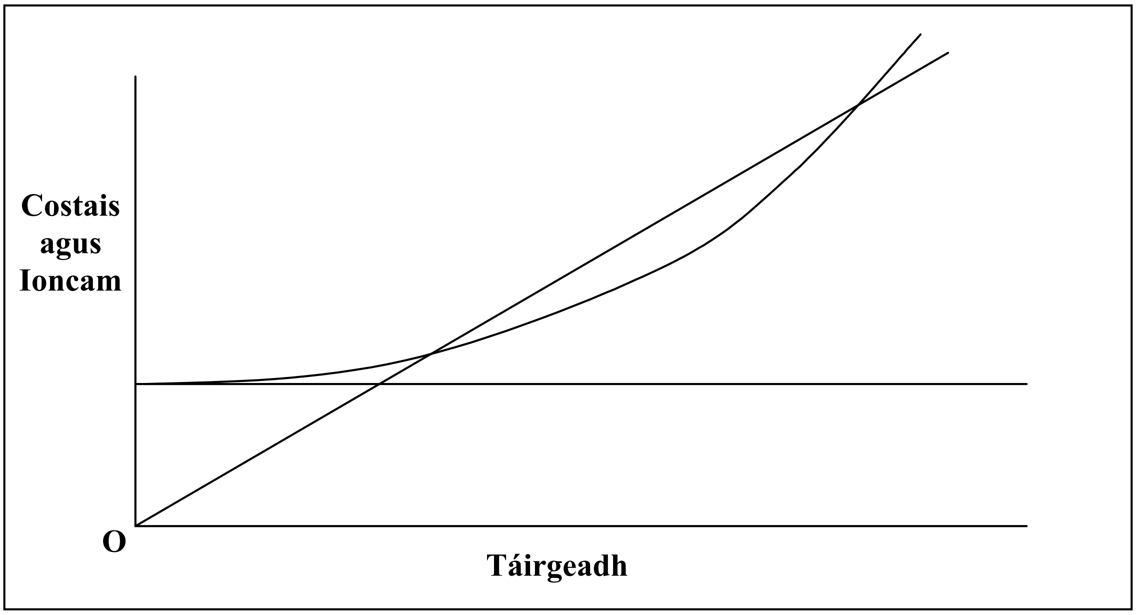

(a) Tarraing an léaráid i do leabhar freagraí agus luaigh ar an léaráid:

(i) ioncam iomlán (TR)
(ii) costais sheasta (FC)
(iii) costais athraitheacha (VC)
(iv) costais iomlána (TC)

(b) **(i)** Déan idirdhealú idir costais sheasta agus costais athraitheacha i gcúrsaí feirmeoireachta.
(ii) Luaigh **DHÁ** shampla de ghach saghas costas sa bhfeirmeoireacht.

(c) Sainaithin an leibhéal táirgeachta is brabúsaí ar an léaráid atá tarraingthe agat.

[50 marc]

5. **(a)** Cad a thuigeann tú leis an gcúngach praghsanna-costas ar ioncaim feirme?

(b) Mínigh an bhaint atá ag an éileamh ar tháirgí, soláthar táirgí agus praghsanna táirgí leis an bpróiseas seo.

(c) Cad is féidir le feirmeoir a dhéanamh ar an bhfeirm chun teacht slán sa chúngach seo?

[50 marc]

6.

Córas Tacaíochta CAP

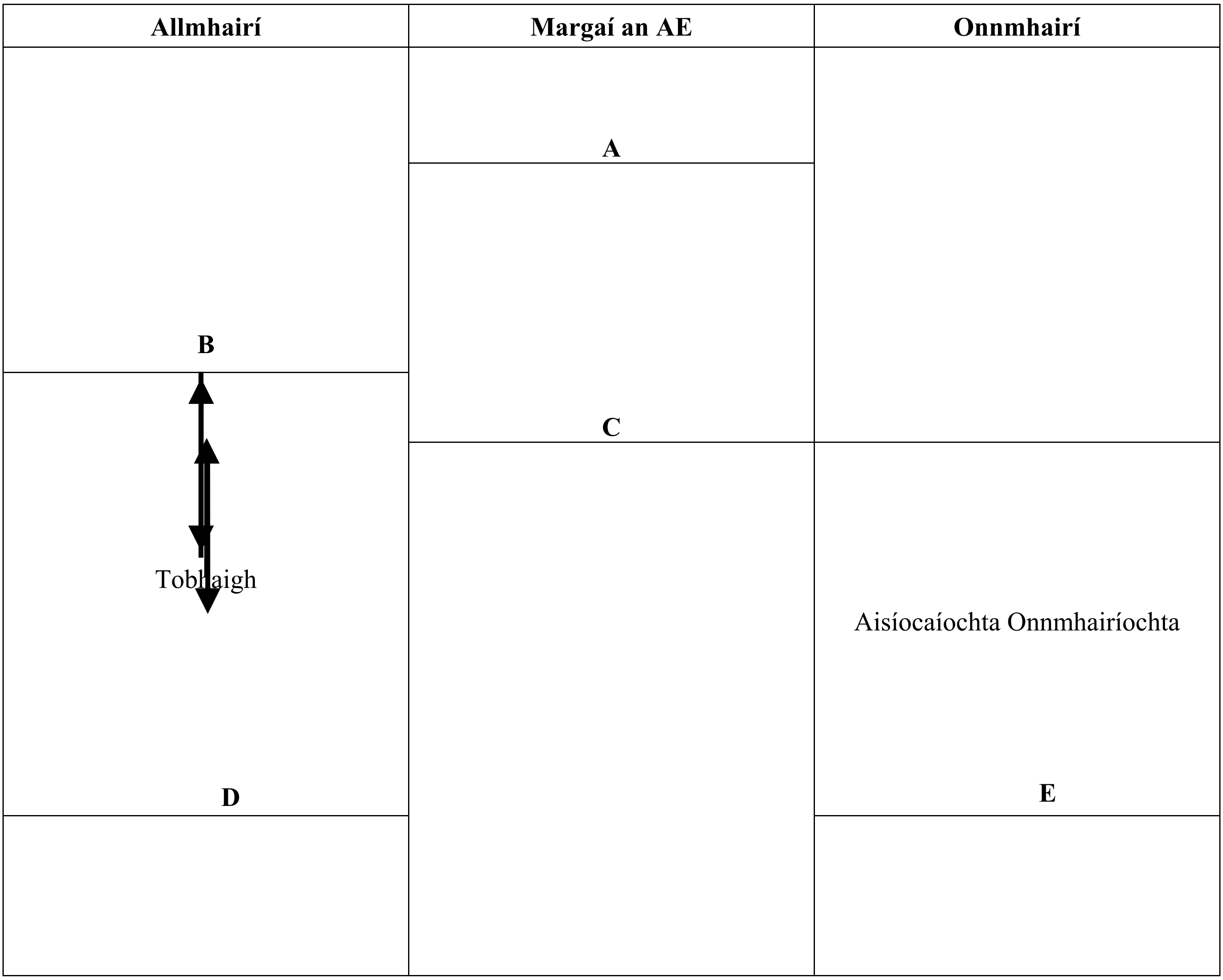

(a) De réir na léaráide thuas de chóras ginearálta tacaíochta praghsanna CAP, sainaithin na praghsanna atá curtha in iúl ag A, B, C, D agus E.

(b) Luaigh garleibhéal phraghasanna margaidh an AE faoin gcóras tacaíochta seo:

(i) nuair a bhíonn easnamh tráchtearra laistigh den AE.

(ii) nuair a bhíonn barrachas tráchtearra laistigh den AE.

(c) Cad iad aisíocaíochtaí onnmhairíochta?

[50 marc]

Ná déan dearmad an páipéar ceisteanna seo a thabhairt ar ais leis an/na leabha(i)r freagraí a úsáideadh chun na ceisteanna i Roinn II a fhreagairt